

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ FRIBOURG

Θέματα	Αιτιολόγηση
1 Θεμελιώδεις αρχές 2 Ορισμοί	Αρχές και ορισμοί
3 Πολιτιστική ταυτότητα και κληρονομιά 4 Αναφορά σε πολιτιστικές κοινότητες 5 Πρόσβαση και συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή 6 Παιδεία και εκπαίδευση 7 Επικοινωνία και πληροφόρηση 8 Πολιτιστική συνεργασία	Πολιτιστικά δικαιώματα
9 Αρχές δημοκρατικής διακυβέρνησης 10 Ένταξη στην οικονομία 11 Ευθύνη των δημόσιων φορέων 12 Ευθύνη των διεθνών οργανισμών	Εφαρμογή

Πολιτιστικά Δικαιώματα Διακήρυξη του Fribourg

- (1) *Υπενθυμίζοντας* την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τα δύο Διεθνή Σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών, την Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO για την Πολιτιστική Πολυμορφία όπως και άλλα σχετικά οικουμενικά και περιφερειακά κείμενα και συμβάσεις,
- (2) *Επαναβεβαιώνοντας* ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι οικουμενικά, αδιαίρετα και αλληλοεξαρτώμενα και ότι τα πολιτιστικά δικαιώματα, εξίσου με τα υπόλοιπα δικαιώματα, αποτελούν έκφραση όπως και απαίτηση που απορρέει από την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,
- (3) *Πεπεισμένοι* ότι οι παραβιάσεις των πολιτιστικών δικαιωμάτων προκαλούν εντάσεις και συγκρούσεις συνδεδεμένες με την ταυτότητα των ανθρώπων, που με τη σειρά τους αποτελούν από τις βασικές αιτίες της βίας, των πολέμων και της τρομοκρατίας,
- (4) *Πεπεισμένοι ομοίως* ότι η πολιτιστική πολυμορφία δεν είναι δυνατόν να προστατευθεί πραγματικά χωρίς την ταυτόχρονη αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτιστικών δικαιωμάτων,
- (5) *Θεωρώντας* την ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη η πολιτιστική διάσταση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται σήμερα,
- (6) *Εκτιμώντας* ότι ο σεβασμός της πολιτιστικής πολυμορφίας και των πολιτιστικών δικαιωμάτων είναι καθοριστικός παράγοντας για την νομιμοποίηση και ομοιογένεια της αειφόρου ανάπτυξης που βασίζεται στην αρχή του αδιαίρετου των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- (7) *Διαπιστώνοντας* ότι τα πολιτιστικά δικαιώματα αποτέλεσαν κατά βάση αντικείμενο διεκδίκησης στο πλαίσιο των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και των αυτόχθονων πληθυσμών και ότι είναι απαραίτητο να υπάρχουν εγγυήσεις για αυτά τα δικαιώματα σε οικουμενικό επίπεδο και κυρίως για τους πλέον άπορους,
- (8) *Θεωρώντας* ότι η διευκρίνιση της θέσης που κατέχουν τα πολιτιστικά δικαιώματα εντός του συστήματος των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως επίσης και μια καλύτερη κατανόηση της φύσης τους και των συνεπειών που επιφέρουν οι παραβιάσεις τους αποτελούν την καλύτερη μέθοδο για να προληφθεί η χρησιμοποίησή τους προς όφελος ενός πολιτιστικού σχετικισμού, ή η μετατροπή τους σε αφορμή που να στρεφεί τη μία κοινότητα ενάντια στην άλλη,
- (9) *Εκτιμώντας* ότι τα πολιτιστικά δικαιώματα, όπως αυτά διατυπώνονται στην παρούσα Διακήρυξη, αναγνωρίζονται σήμερα διασκορπισμένα σε ένα μεγάλο αριθμό κανονιστικών κειμένων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι είναι σημαντικό να συγκεντρωθούν σε ένα κείμενο ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η αναγνωρισιμότητα και ομοιογένειά τους, και να προωθηθεί η πλήρης εφαρμογή τους,

Παρουσιάζουμε στους δημόσιους φορείς (τα κράτη και τους οργανισμούς τους), τους κοινωνικούς φορείς (μη κυβερνητικούς οργανισμούς όπως και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και σωματεία) και τους ιδιωτικούς φορείς

(επιχειρήσεις), αυτή την Διακήρυξη για τα Πολιτιστικά Δικαιώματα, με σκοπό να προωθήσουμε την αναγνώριση και εφαρμογή τους σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

Άρθρο 1 (Θεμελιώδεις αρχές)

Τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στην παρούσα Διακήρυξη είναι απαραίτητα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Για αυτό το λόγο αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των δικαιωμάτων του ανθρώπου και πρέπει ερμηνεύονται σύμφωνα με τις αρχές της οικουμενικότητας, του αδιαιρέτου και της αλληλοεξάρτησης. Κατά συνέπεια :

α. Αυτά τα δικαιώματα κατοχυρώνονται χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς το χρώμα, το φύλο, την ηλικία, την γλώσσα, την θρησκεία, τις πεποιθήσεις, την καταγωγή, την εθνική καταγωγή, την κοινωνική καταγωγή ή θέση, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση βάσει της οποίας ο καθένας διαμορφώνει την πολιτιστική του ταυτότητα,

β. Κανείς δεν πρέπει να πλήττεται ή να αποτελεί αντικείμενο διάκρισης, οποιασδήποτε μορφής, ως συνέπεια της άσκησης ή μη των δικαιωμάτων που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη,

γ. Κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί αυτά τα δικαιώματα για να προσβάλλει ένα άλλο δικαίωμα που αναγνωρίζεται από την Οικουμενική Διακήρυξη ή από τις άλλες συμφωνίες και συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα,

δ. Η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων δεν μπορεί να υποστεί περαιτέρω περιορισμούς από αυτούς που προβλέπονται στις διεθνείς συμφωνίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Καμία διάταξη της παρούσας Διακήρυξης δεν μπορεί να περιορίσει τυχόν ευρύτερα δικαιώματα που παρέχει η νομοθεσία και η πρακτική ενός κράτους ή που παρέχει το διεθνές δίκαιο.

ε. Η αποτελεσματική εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προϋποθέτει ότι θα λαμβάνεται υπόψη η πολιτιστική τους αντιστοιχία, ενόψει και των παραπάνω θεμελιωδών αρχών.

Άρθρο 2 (Ορισμοί)

Για τους σκοπούς της παρούσας Διακήρυξης,

α. Ο όρος «πολιτισμός» περιλαμβάνει τις αξίες, τα πιστεύω, τις πεποιθήσεις, τις γλώσσες, τις γνώσεις και τις τέχνες, τις παραδόσεις, τους θεσμούς και τους τρόπους ζωής μέσω των οποίων ένα άτομο ή μια ομάδα εκφράζουν τον ανθρώπινο χαρακτήρα τους και το νόημα που δίνουν στην ύπαρξη και την ανάπτυξή τους,

β. Η έκφραση «πολιτιστική ταυτότητα» ερμηνεύεται ως το σύνολο των πολιτιστικών αναφορών μέσω των οποίων ένα άτομο, μόνο του ή μαζί με άλλους, αυτοπροσδιορίζεται, αυτοσυγκροτείται, επικοινωνεί και επιθυμεί να αναγνωρίζεται κατά πώς αρμόζει στην αξιοπρέπεια του,

γ. Ως «πολιτιστική κοινότητα», νοείται μια ομάδα ανθρώπων που μοιράζεται εκείνες τις αναφορές που συνιστούν μια κοινή πολιτιστική ταυτότητα την οποία έχουν σκοπό να προστατεύουν και να αναπτύσσουν.

Άρθρο 3 (Πολιτιστική ταυτότητα και κληρονομιά)

Ο κάθε άνθρωπος, μόνος ή μαζί με άλλους, έχει το δικαίωμα:

α. Να επιλέγει μια πολιτιστική ταυτότητα και να γίνεται αυτή σεβαστή σε όλες τις ποικίλες μορφές με τις οποίες εκφράζεται. Η άσκηση αυτού του δικαιώματος διαπλέκεται κυρίως με την ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης, της θρησκείας, της γνώμης και έκφρασης,

β. Να γνωρίζει τον δικό του πολιτισμό του και να γίνεται αυτός σεβαστός όπως επίσης και τους πολιτισμούς που στην πολυμορφία τους συγκροτούν την κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας. Αυτό προϋποθέτει κυρίως το δικαίωμα στην γνώση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, που είναι αξίες βασικές αυτής της κληρονομιάς,

γ. Να έχει πρόσβαση, κυρίως δια της άσκησης των δικαιωμάτων στην εκπαίδευση και την πληροφόρηση, σε πολιτιστικές κληρονομίες που αποτελούν εκφράσεις διαφορετικών πολιτισμών, όπως επίσης αποτελούν κεφάλαιο για τις τωρινές και μελλοντικές γενιές.

Άρθρο 4 (Αναφορά σε πολιτιστικές κοινότητες)

α. Ο καθένας είναι ελεύθερος να επιλέξει αν θα ταυτίζεται ή όχι με μία ή περισσότερες πολιτιστικές κοινότητες, χωρίς να εμποδίζεται από σύνορα, όπως επίσης είναι ελεύθερος να αλλάξει την επιλογή του,

β. Σε κανέναν δεν μπορεί να επιβληθεί μια πολιτιστική ταυτότητα ή κανένας δεν μπορεί να αφομοιωθεί από μια πολιτιστική κοινότητα ενάντια στην θέλησή του.

Άρθρο 5 (Πρόσβαση και συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή)

α. Ο καθένας, τόσο μόνος του όσο και μαζί με άλλους, έχει το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης και συμμετοχής, χωρίς να εμποδίζεται από σύνορα, στην πολιτιστική ζωή διαμέσω των δραστηριοτήτων που ο ίδιος επιλέγει.

β. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει κυρίως:

- Την ελευθερία να εκφράζεται δημόσια ή ιδιωτικά στην γλώσσα ή τις γλώσσες της επιλογής του,
- Την ελευθερία να εξασκεί, σύμφωνα με τα δικαιώματα που αναγνωρίζει η παρούσα Διακήρυξη, τις δικές του πολιτιστικές πρακτικές και να ακολουθεί έναν τρόπο ζωής που αξιοποιεί τον πολιτιστικό του πλούτο, κυρίως στον τομέα της χρήσης, παραγωγής και διάδοσης αγαθών και υπηρεσιών,
- Την ελευθερία να αναπτύξει και να μοιραστεί γνώσεις και πολιτιστικές εκφράσεις, να διεξαγάγει έρευνα και να συμμετέχει σε διαφορετικές μορφές δημιουργίας όπως επίσης και να επωφελείται από αυτές,

- Το δικαίωμα στην προστασία των ηθικών και υλικών συμφερόντων σχετικών με τα έργα που προκύπτουν από την πολιτιστική του δραστηριότητα.

Άρθρο 6 (Εκπαίδευση και επιμόρφωση)

Στο γενικό πλαίσιο του δικαιώματος στην εκπαίδευση, ο κάθε άνθρωπος, μόνος ή μαζί με άλλους, έχει το δικαίωμα, καθόλη τη διάρκεια της ζωής του, σε μια εκπαίδευση που καλύπτει τις θεμελιακές του εκπαιδευτικές ανάγκες και η οποία συμβάλλει στην ελεύθερη και πλήρη ανάπτυξη της πολιτιστικής του ταυτότητας με σεβασμό στα δικαιώματα των συνανθρώπων του και στην πολιτιστική πολυμορφία. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει ειδικότερα:

α. Την γνώση και επιμόρφωση στα ανθρώπινα δικαιώματα,

β. Την ελευθερία να διδάξει και να διδαχθεί την γλώσσα και στην γλώσσα του ή σε άλλες γλώσσες, όπως επίσης και να λάβει γνώσεις σχετικά με τον δικό του και με άλλους πολιτισμούς,

γ. Την ελευθερία των γονέων να εξασφαλίσουν την θρησκευτική και ηθική διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους σύμφωνα με τις δικές τους πεποιθήσεις, σεβόμενοι ταυτόχρονα την ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας που αναγνωρίζεται στο παιδί ανάλογα με τις ικανότητές του,

δ. Την ελευθερία να ιδρύσει, να διευθύνει και να έχει πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφορετικά από τα δημόσια, υπό τον προϋπόθεση ότι οι διεθνώς αναγνωρισμένοι κανόνες και αρχές στον τομέα της εκπαίδευσης γίνονται σεβαστοί και ότι τα ιδρύματα αυτά συμμορφώνονται με τους ελάχιστους κανόνες που το εν λόγω κράτος έχει θεσπίσει.

Άρθρο 7 (Επικοινωνία και πληροφόρηση)

Στα πλαίσια των δικαιωμάτων στην ελευθερία της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της καλλιτεχνικής ελευθερίας, όπως επίσης και στην ελευθερία της γνώμης και της πληροφόρησης, και σεβόμενος την πολιτιστική πολυμορφία, ο καθένας, μόνος ή μαζί με άλλους, έχει το δικαίωμα σε μια ελεύθερη και πλουραλιστική πληροφόρηση που συμβάλλει στην πλήρη ανάπτυξη της πολιτιστικής του ταυτότητας. Αυτό το δικαίωμα, το οποίο ασκείται χωρίς να περιορίζεται από σύνορα, περιλαμβάνει κυρίως :

α. Την ελευθερία να αναζητεί, να λαμβάνει και να διαδίδει πληροφορίες,

β. Το δικαίωμα να συμμετέχει σε μια πλουραλιστική πληροφόρηση στην γλώσσα ή τις γλώσσες της επιλογής του, και να συνεισφέρει στην παραγωγή ή την διάδοσή της χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα πληροφόρησης και επικοινωνίας,

γ. Το δικαίωμα να αντικρούει εσφαλμένες πληροφορίες που αναφέρονται στους πολιτισμούς, σεβόμενος τα δικαιώματα που εξαγγέρονται στην παρούσα Διακήρυξη.

Άρθρο 8 (Πολιτιστική συνεργασία)

Ο καθένας, μόνος ή από κοινού με άλλους, έχει το δικαίωμα να συμμετέχει μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες :

- Στην πολιτιστική ανάπτυξη των κοινοτήτων των οποίων είναι μέλος,
- Στην επεξεργασία, εφαρμογή και αξιολόγηση αποφάσεων που τον αφορούν και που έχουν συνέπειες στην άσκηση των πολιτιστικών του δικαιωμάτων,
- Στην ανάπτυξη των διαφορετικών επιπέδων πολιτιστικής συνεργασίας.

Άρθρο 9 (Αρχές δημοκρατικής διακυβέρνησης)

Ο σεβασμός, η προστασία και εφαρμογή των δικαιωμάτων που διατυπώνονται στην παρούσα Διακήρυξη επιφέρουν υποχρεώσεις για κάθε άνθρωπο και κάθε κοινότητα. Οι διαφορετικοί πολιτιστικοί φορείς, δημόσιοι, ιδιωτικοί ή κοινωνικοί, έχουν κυρίως την υποχρέωση, στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής διακυβέρνησης, να συνδιαλέγονται και, αν παρίσταται ανάγκη, να παίρνουν πρωτοβουλίες με σκοπό :

α. Να φροντίζουν για το σεβασμό των πολιτιστικών δικαιωμάτων και να αναπτύσσουν διαύλους ανταλλαγής απόψεων και συμμετοχής προκειμένου να εξασφαλίσουν την πραγματοποίησή τους, ιδιαίτερα για τα άτομα που βρίσκονται στην δυσμενέστερη θέση λόγω της κοινωνικής τους κατάστασης ή του γεγονότος ότι ανήκουν σε κάποια μειονότητα,

β. Να εγγυώνται κυρίως την διαλεκτική άσκηση του δικαιώματος στην επαρκή πληροφόρηση εις τρόπον ώστε τα πολιτιστικά δικαιώματα να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη από όλους τους φορείς της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής,

γ. Να εκπαιδεύσουν το προσωπικό τους και να ευαισθητοποιήσουν το κοινό τους στην ανάγκη κατανόησης και σεβασμού του συνόλου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κυρίως των πολιτιστικών,

δ. Να αναγνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψη τις πολιτιστικές διαστάσεις όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προκειμένου να εμπλουτίσουν την οικουμενικότητα διαμέσω της πολυμορφίας και να ευνοήσουν την ιδιοποίηση αυτών των δικαιωμάτων από κάθε άνθρωπο, μόνο του ή από κοινού με άλλους.

Άρθρο 10 (Ένταξη στην οικονομία)

Οι δημόσιοι, ιδιωτικοί και κοινωνικοί φορείς οφείλουν, στο πλαίσιο των ειδικότερων αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεών τους, :

α. Να εξασφαλίζουν ότι τα πολιτιστικά αγαθά και οι πολιτιστικές υπηρεσίες, ως φορείς αξίας, ταυτότητας και νοήματος, όπως επίσης και όλα τα άλλα αγαθά στον βαθμό που ασκούν σημαντική επιρροή στον τρόπο ζωής και σε άλλες μορφές πολιτιστικής έκφρασης, δημιουργούνται, παράγονται και χρησιμοποιούνται με τρόπο που να μην προσβάλλει τα δικαιώματα που διατυπώνονται στην παρούσα Διακήρυξη,

β. Να λαμβάνουν υπόψη ότι η πολιτιστική συμβατότητα των αγαθών και υπηρεσιών είναι συχνά εξαιρετικής σημασίας για πρόσωπα που βρίσκονται σε

δυσχερείς καταστάσεις εξαιτίας της φτώχειας, της απομόνωσης ή του γεγονότος ότι ανήκουν σε μια ομάδα που υφίσταται διακρίσεις.

Άρθρο 11 *(Ευθύνη των δημόσιων φορέων)*

Τα κράτη και οι διάφοροι δημόσιοι φορείς οφείλουν, στο πλαίσιο των ειδικότερων αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεών τους, :

α. Να εντάξουν τα δικαιώματα που η παρούσα Διακήρυξη αναγνωρίζει στην εθνική τους νομοθεσία και πρακτική,

β. Να σέβονται, να προστατεύουν και να εκπληρώνουν τα δικαιώματα που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη σε συνθήκες ισότητας και να αφιερώνουν το μέγιστο των διαθέσιμων πόρων τους προκειμένου να εξασφαλίσουν την πλήρη άσκησή τους,

γ. Να εξασφαλίζουν στον οποιοδήποτε ισχυρίζεται, μόνος ή μαζί με άλλους, ότι τα πολιτιστικά του δικαιώματα έχουν παραβιασθεί, πρόσβαση σε αποτελεσματικά μέσα αποκατάστασης, κυρίως ένδικο,

δ. Να ενισχύουν τα απαραίτητα μέσα για την εφαρμογή αυτών των δικαιωμάτων που τίθενται στην διάθεση προγραμμάτων διεθνούς συνεργασίας και κυρίως να εντείνουν την συνεργασία τους εντός των αρμόδιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 12 *(Ευθύνη των διεθνών οργανισμών)*

Οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει, στο πλαίσιο των ειδικότερων καταστατικών αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεών τους, :

α. Να εξασφαλίζουν ότι τα πολιτιστικά δικαιώματα όπως και η πολιτιστική διάσταση των υπόλοιπων ανθρωπίνων δικαιωμάτων λαμβάνονται συστηματικά υπόψη στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους,

β. Να φροντίζουν για την ομοιογενή και προοδευτική ένταξη των πολιτιστικών δικαιωμάτων σε όλα τα σχετικά κείμενα και συμβάσεις καθώς και τους μηχανισμούς ελέγχου,

γ. Να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη κοινών μηχανισμών αξιολόγησης όπως και διαφανών και αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου.

Υιοθετήθηκε στο Fribourg στις 7 Μαΐου 2007.

Η ομάδα εργασίας, αποκαλούμενη και «Ομάδα του Fribourg», που είναι υπεύθυνη για την σύνταξη της Διακήρυξης αποτελείται σήμερα από τους εξής:

Taïeb Baccouche, Arab Institute of Human Rights and University of Tunis; Mylène Bidault, Universities of Paris and Geneva; Marco Borghi, University of Fribourg; Claude Dalbera, consultant, Ouagadougou; Emmanuel Decaux, University of Paris II; Mireille Delmas-Marty, Collège de France, Paris; Yvonne Donders, University of Amsterdam; Alfred Fernandez, OIDEL, Geneva; Pierre Imbert, former Director of Human Rights at the Council of Europe, Strasbourg; Jean-Bernard Marie, CNRS, University R. Schuman, Strasbourg; Patrice Meyer-Bisch University of Fribourg; Abdoulaye Sow, University de Nouakchott; Victor Topanou, UNESCO Chair, University of Abomey Calavi, Cotonou.

Πέρα από τους ανωτέρω, πολλοί άλλοι παρατηρητές και αναλυτές έχουν συμβάλει στην επεξεργασία του κειμένου.

Μια λίστα με τα πρόσωπα και τους οργανισμούς που έχουν γίνει ανάδοχοι αυτής της Διακήρυξης μέχρι σήμερα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Observatory of Cultural Diversity and Cultural Rights:

www.unifr.ch/iiedh/fr/recherches/cultural

Η Διακήρυξη απευθύνεται σε όλους όσους, είτε με την ιδιότητα του φυσικού είτε του νομικού προσώπου, επιθυμούν να εκδηλώσουν την υποστήριξή τους.

Παρακαλείσθε να αποστείλετε την επιστολή ή ηλεκτρονική αλληλογραφία (email) προσχώρησης με τα στοιχεία σας, διευκρινίζοντας παράλληλα εάν προσχωρείτε προσωπικά ή εκ μέρους του οργανισμού σας, στην παρακάτω διεύθυνση:

*Institut interdisciplinaire d'éthique et des droits de l'homme,
13, ave. Beauregard, CH 1700 FRIBOURG iiedh@unifr.ch*

Περισσότερες πληροφορίες, σχόλια, περιλήψεις, κείμενα εργασίας και προγράμματα έρευνας θα βρείτε στην ιστοσελίδα του Observatory.

Ποιοι οι λόγοι μιας Διακήρυξης για τα Πολιτιστικά Δικαιώματα ;

Την στιγμή που τα κανονιστικού περιεχομένου κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα πολλαπλασιάζονται, με συνέπεια η ομοιογένειά τους να μην είναι πάντα εξασφαλισμένη, θα φαινόταν ίσως ακατάλληλο το να προταθεί ένα νέο τέτοιο κείμενο.

Ωστόσο, αντιμέτωποι με την συνέχιση των παραβιάσεων, με το γεγονός ότι οι πόλεμοι του σήμερα όπως και οι ενδεχόμενοι πόλεμοι σε μεγάλο βαθμό έχουν την αιτία τους σε παραβιάσεις των πολιτιστικών δικαιωμάτων, ότι πάρα πολλές στρατηγικές για την ανάπτυξη αποδείχθηκαν ανεπαρκείς επειδή ακριβώς αγνόησαν αυτά τα δικαιώματα, συμπεραίνουμε ότι η οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξακολουθούν να πλήττονται από την περιθωριοποίηση των πολιτιστικών δικαιωμάτων.

Η πρόσφατη ανάπτυξη της προστασίας της πολιτιστικής πολυμορφίας δεν μπορεί να γίνει κατανοητή, χωρίς να εμφυλλοχωρεί ο κίνδυνος του σχετικισμού, παρά μόνο αν θεμελιωθεί στην αρχή του αδιαιρέτου και της αλληλεξάρτησης όλων των δικαιωμάτων του ανθρώπου, και ειδικότερα αν διευκρινιστεί η σημασία των πολιτιστικών δικαιωμάτων.

Η παρούσα Διακήρυξη συγκεντρώνει και ορίζει δικαιώματα που είναι ήδη αναγνωρισμένα, διασκορπισμένα ωστόσο σε πολλά κανονιστικά κείμενα. Μια επεξήγηση κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να αποδειχθεί η τεράστια σημασία αυτών των πολιτιστικών δικαιωμάτων όπως επίσης και της πολιτιστικής διάστασης των υπόλοιπων δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Το κείμενο που προτείνεται εδώ είναι νεώτερη εκδοχή, σημαντικά αναθεωρημένη, ενός σχεδίου κειμένου που συντάχθηκε για την UNESCO από την διεθνή ομάδα εργασίας που στην πορεία ονομάστηκε « Ομάδα του Fribourg » επειδή ο συντονισμός γίνεται από το Institute for Ethics and Human Rights του Πανεπιστημίου του Fribourg στην Ελβετία. Αποτέλεσμα εκτενούς συζήτησης με φορείς πολύ διαφορετικής προέλευσης και αρμοδιοτήτων, αυτή η Διακήρυξη παρατίθεται στα άτομα, τις κονότητες, τους θεσμούς και οργανισμούς που σκοπεύουν να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και των υποχρεώσεων που αυτή εξαγγέλει.